

РЕШЕНИЕ

№ 6873

гр. София, 13.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 12.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **7679** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от АПК, вр. чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба с вх. № 27349/03.08.2021 г. от Б. В. Б., ЕГН [ЕГН], чрез адв. Б., със съдебен адрес - С., [улица]Г ет. 2, срещу Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ и Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/, като се претендира:

1. обезщетяване на неимуществени вреди в размер на 30 000 лв. от първия ответник, ведно със законна лихва от 02.09.2020 г. до датата на подаване на исковата молба на 03.08.2021 г. в размер на 2800 лева, причинени от упражнено полицейско насилие и нанесен побой на 02.09.2020 г., както и законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението;

2. претенция за неимуществени вреди в размер на 10 000 лв. от първия ответник, ведно със законна лихва от 02.09.2020 г. до датата на подаване на исковата молба на 03.08.2021 г. в размер на 933,33 лева, причинени от незаконно фактическо задържане в рамките на 40 минути на 02.09.2020 г., както и законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението;

3. претенция за неимуществени вреди от втория ответник в размер на 5000 лева от незаконно фактическо задържане продължило 1 час и 30 минути на 03. 09.2020 г., ведно със законна лихва от 03.09.2020 г. до датата на подаване на исковата молба на 03.08.2021 г. в размер на 465, 28 лева, както и законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението и направените по

делото разноси.

Първите два иска в условията на евентуалност се претендират и от втория ответник – СДВР.

В съдебно заседание ищецът чрез процесуалния си представител, поддържа иска по заявените в него съображения. Претендира разноските по делото, съобразно представен списък.

Ответникът – Главна Дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ /ГДЖСОБТ/ - МВР, чрез процесуалния си представител, с представения отговор на искова молба /л. 44/ оспорва предявения срещу него иск като неоснователен и недоказан. В условията на евентуалност се прави възражение за прекомерност на претендираното обезщетение. Моли съда за присъждане на юрисконсултско възнаграждение и прави възражение за прекомерност на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Ответникът - СДВР, чрез процесуалния си представител, с представения отговор на искова молба /л. 41/ оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Излага доводи за недоказаност на иска и в условията на евентуалност се прави възражение за прекомерност на претендираното обезщетение. Моли съда за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Представителят от Софийска градска прокуратура дава заключение за основателност на предявените искове.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

На 02.09.2020 г. около 21:30 часа ищецът и приятелката му – С. С. са се намирали до Президентството, където се провеждал протест срещу правителството и напрежението ескалирало. В този момент полицията разделила тълпата на три части. Петима униформени служители на Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ притиснали ищеца до стената на Президентството и започнали да го удрят с палки. След първите няколко удара, някои от които в главата, Б. паднал на земята, като трима от служителите започнали да го влачат по корем, а други двама продължили да го бият с палки и юмруци. Боят е продължил няколко минути, след което му били поставени белезници и оставен да лежи на земята 40 минути. Докато бил в легнало положение, ищецът започнал да се задушава и получил пристъп. След като забелязали, че състоянието на ищеца е влошено, един от униформените служители извикал линейка, която го е отвела в УМБАЛ „Царица Й. – И.“. Видно от представеното писмо от Център за спешна медицинска помощ /л. 68/, Б. е обслужен от техен екип в интервала между 23:34 часа на 02.09.2020 г. и 00:11 часа на 03.09.2020 г. на адрес: „близо до бул. Д., Народно събрание“.

В болницата са присъствали приятелката на ищеца – С., нейните и неговите родители. В резултат на несения побой, видно от С. № 305.09/20202 г. /л. 10/ са му причинени следния травматични увреждания: 1. Оток на челото срединно с диаметър 5 см напречно на оста на главата; 2. Линейна рана с дължина 3 см, зашита с 3 шева на границата на окосмената част на главата; 3. Оток с диаметър 6 см, в средата с петнисто-кафеникаво охлузване с диаметър 1 см в лявата теменно-слепоочна област; 4. Петнисто-кафеникаво охлузване с диаметър 3 см в дясната теменно-слепоочна област на главата; 5. Петнисто-кафеникаво охлузване с диаметър 3 см в дясната слепоочно-челна област; 6. Две кафеникави охлузвания в областта на десния лакът с

диаметър по 1 см всяко. 7. Кафеникаво охлузване с размер 4/1 см по вътрешната повърхност на дясната предмишница; 8. Ивичество кафеникаво охлузване в дясната поясна област, непосредствено над ребрената дъга. Горепосочените данни се потвърждават от представеното по делото писмо от УМБАЛ „Царица Й. – И.“ /л. 65/ и приложенияте към него издадени фишове за спешна медицинска помощ, отразяващи извършения транспорт на пациента Б. на 02.09.2020 г. и 03.09.2020 г.

На 03.09.2020 г. докато ищецът е бил в болницата в продължение на два часа, двама полицаи от 05 РУП-СДВР са го изчакали и след като е излязъл от хирургичното отделение го откарали в 05 РУ-СДВР. От представената от СДВР по делото книга за пропусквателния режим /л. 73/ на пост 05 РУ-СДВР Б. В. Б. е вписан като „поканен“ от ОДЧ-50 на 03.09.2020 г. за времето от 01:00 ч. до 02:40 ч. В районното управление ищецът е разпитван, когато състоянието му се влошава, припада и отново е повикана спешна помощ и е откаран в УМБАЛ „Царица Й. – И.“. Служители на 05 РУ съобщили на бащата на Б., че пускат сина му и нямат никакви претенции към него.

Срещу задържането му е подадена жалба, за което е образувано адм. дело № 12766/2020 г. по описа на СРС и постановено Определение от 11.11.2020 г., потвърдено от АССГ, с което е прието, че писмена заповед за задържане не е издадена от органите на МВР, а се касае за фактически действия на полицейски органи по задържането на Б..

За установяване на претърпените от Б. Б. неимуществени вреди, причинени от незаконните действия на ответниците в хода на съдебното производство са разпитани С. С., В. К., Г. К., А. - М. Н. Т., Е. М., Б. И., А. Д. и Б. Б., показанията на които съдът възприема като ясни и непротиворечиви.

Разпитана, свидетелят С. С. заявява, че е приятелка на ищеца и вечерта на 02.09.2020 г. е била на протест заедно с него. Първоначално всичко е било спокойно, но в един момент Б. е бил издърпан от служители на жандармерията, след което го е търсила, но не го е намерила. Твърди, че му е звъняла много пъти, но никой не е вдигнал, докато в един момент е вдигнала жена, която е намерила телефона на ищеца и неговите документи. Жената е върнала документите и телефона, същата е била част от протеста, а не полицейски служител. Твърди, че служителите са били с тъмно сини униформи. В един момент е получила обаждане от майката на Б., която ѝ е казала, че той се намира в И.. Твърди, че е отишла в болницата, където са били неговите и нейните родители, там е видяла Б., който е бил в синини и след това е бил отведен от полицейски служители в районно управление, а от там отново откаран в болница. Споделя, че ищецът дълго време се е възстановявал от раната и синините, психически се е възстановявал около 6 месеца - не се е чувствал добре, будил се е вечер и не е можел да заспи, а когато е виждал полицаи се е стресирал и получавал паник атаки. Твърди, че тогава е бил уволнен от работата си, а докато е намерил нова се е издържал с помощ на родителите си. Не знае защо не са си тръгнали от протеста след като е станало опасно. Твърди, че нещата са се развили бързо.

Свидетелят В. Б. К. заявява, че е баща на ищеца, служител в правителствен авиоотряд 28. На 02.09.2020 г. си е легнал със съпругата си към 22:30 ч., малко след което съпругата му е получила обаждане от доктор, който е съобщил, че синът му е със счупена глава и ще бъде откаран в И. и заедно със съпругата му се отправили към болницата с личния им автомобил. Там твърди, че се намирала патрулка и родителите на приятелката на сина му. К. се е легитимирал със служебната си карта и е поискал информация за своя син. Полицаяте го уведомили, че след като мине прегледът ще

закарат Б. в РУ, както и че е бил задържан по време на протест и такава е процедурата. Заявява, че синът му е излязъл на количка с превързана глава от болницата и е разбрал, че са му направили няколко шева на челото. От количката полицаите го вкарали в полицейската кола и го откарали в 05 РУ. Твърди, че полицаите са се държали сравнително културно. Там дежурният на районното му обяснил, че в момента разпитват Б., задържан е и не може да се види с него. Твърди, че се легитимирал пред дежурния и той го уведомил, че ще се опита да се свърже с разпитвания полицаи и евентуално ще види дали може да даде някаква информация. Твърди, че в РУ е пристигнала линейка, заради неговия син и същият е откаран отново в И.. Заявява, че полицаите са го уведомили, че няма да му повдигат обвинение и нямат нищо към него. Твърди още, че доста време след физическото насилие от полицаите синът му се стряскал от шумове и като види униформени полицаи. Твърди, че на 02.09.2020 г. не е комуникирал с Б. относно протестите и не му е предлагана опция да закара сина си до районното, а полицаите са му казали, че процедурата е те да го закарат.

Разпитана, свидетелят Г. К., майка на ищеца заявява, че на 02.09.2020 г. когато си е легнала със съпруга си е получила телефонно обаждане, че синът и е с разцепена глава. Със съпруга ѝ тръгнали с колата към И., там пред лекарския кабинет имало двама полицаи, а отвън полицейска кола. Обяснили ѝ, че Б. е задържан на протеста, там му е станало лошо, защото е бил много лошо пребит. Твърди, че са извели сина ѝ на количка, целият е треперил, заеквал е и се е гърчил, а той ѝ казал, че нищо не е направил и дори се разплакал. Полицаите са искали да му сложат белезници, но тя се е помолила да не го правят, извели са го от болницата с полицейската кола – единият полицаи го е държал за лактите и му е навел врата, за да се качи в колата. Заявява, че в болницата са били приятелката на сина ѝ и нейните родители, а синът ѝ е отведен в 05 РУ, тъй като по информация от полицаите той е задържан за хулиганство. Пред 05 РУ е останала да пази колата, а съпругът ѝ е отишъл да разбере какво се случва. Пристигнала линейка и след 20 мин. синът ѝ е излязъл заедно с доктора, придружен от полицаи, след което отново е откаран в И.. Знае от сина си, че в 05 РУ той е получил комозио и е припадал и затова са извикали доктор. С линейка е транспортиран отново в „И.“, където заедно със съпруга ѝ също са отишли. Твърди, че Б. не е можел да се движи сам, качен е пак в инвалидна количка, а докторите са имали съмнение за комозио, заради което трябвало да направят снимка на мозъка. Знае, че са му давали обезболяващи и са му казали да пие аулин, аналгин и диоксинит или нещо подобно. Заявява, че на 05.09.2020 г. е ходила заедно с Б. при личния лекар, който му е предписал успокоителни. Посочва, че Б. живее отделно в „Л.“ при приятелката му, но след като са го изписали от И. се е прибрал в Б. заедно с приятелката си и останали при тях някъде около седмица. През около 3-4 дни го боляло много главата му се повръщало, като освен това бил изплашен, ставал нощно време и викал „мамо, ще ме пребият“. Заявява, че по това време Б. е работил в „Д. пи ес контрол“ като търговски представител и след като се върнал на работа, понеже не можел да си върши задълженията, са го освободили. Знае, че на 02.09.2020 г. синът ѝ и приятелката му са се разхождали и са минали покрай протеста, станало им е интересно и се смесили с хората, а тълпата го разбутала и го разделила с приятелката му. След като са били разделени някаква дама е намерила документите и телефона и звъннала на С. и така ѝ е дала документите и телефона. Парите вече ги е нямало. По негови думи знае, че са

го били 5 човека, служители на жандармерията. Трима са го били, двама са го държали, свалили са го на земята, двама са го били с палки, един го е ритал по цялото тяло до Министерски съвет до колоните в дясно. На щитовете пишело жандармерия. Разпитана, свидетелят д-р А. - М. Н. Т. заявява, че работи в Ц. в [населено място] от 5 години и половина, спомня си, че е ходила на протестите м. септември 2020 г., визуално не си спомня ищеца дали му е оказала помощ. Помни само, че е закарала един пациент до И..

Разпитан, свидетелят д-р Е. А. М., заявява, че работи в Ц. в С., а за 02.09.2020 г. помни, че са го викали до едно РПУ, че е имало момче, което е било ударено и извозено до И., имал е симптоматика за комоцио. Спомня си, че е бил превързан и негова задача била да го върне отново в болницата.

По искане на процесуалния представител на ГДЖСОБТ с въпроси, посочени в молба до съда /л. 204/ в с.з. от 19.05. 2020 г. е разпитан ищецът. Същият заявява, че на 02.09.202 г. му е било известно, че се провежда протест, но не е знаел, че ще има ескалация, а идеята била да се разходи по центъра. С приятелката му видели протеста и са решили да отидат, тъй като не са присъствали на такова нещо. Твърди, че не е участвал в сблъсъци с органите на МВР, а те са участвали в сблъсъци с него. О. всичко било спокойно, след това видял, че се хвърлят бутилки срещу органите на реда, но не е бил в тази част на протеста. Заявява, че част от тълпата била отцепена към стената на президентството. Твърди, че полицаите, които са го задържали зад Министерски съвет и са му сложили белезниците са му обяснили, че най-вероятно са го объркали и са го задържали, тъй като е изглеждал съмнително за тях. Спомня си, че първият служител на МВР, който го е ударил е палка е носил щит на жандармерия. След като е приключил боя над него е имало около 5-6 служителя, които са пазили него и останалите задържани. Твърди, че е бил най-зле от всички, не е можел да говори, не е имал въздух, получавал е пристъпи. Не може да отговори защо не е бил пуснат след като са му казали, че са го объркали – вече е бил бит, когато е водил този разговор. Твърди, че е влачен от Президентството до колоните на Министерски съвет. Приятелката му не е била пряк свидетел на ударите.

Разпитан, свидетелят А. И. Д. заявява, че е репортер, работил в Б. и отразявал протестите пред президентството през 2020 г. Спомня си, че е звънял на тел. 112 за наранен мъж да дойде линейка. Знае, че е имало човек, който е лежал на земята и е изглеждал припаднал, но не си спомня дали това е ищецът. Твърди, че е видял протестиращите да хвърлят паве, което е ударило момче в главата отзад, имало е пострадали полицаи и протестиращи.

Разпитана, свидетелят Б. Й. И. заявява, че е била на протестите м. 09.2020 г., когато около 20-20:30 часа е дошла жандармерия и е започнала да блъска тълпата. Заявява, че е видяла ищеца да го удрят с палка по главата и да го изтеглят, започнало е да тече кръв – това се е получило пред Министерски съвет. Видяла е, че са му изпаднали телефонът и документите. Взела е документите и в този момент телефонът е звъннал, приела е обаждането и е говорила с приятелката му, видели са се и е върнала документите и телефона на нея.

По делото е разпитан Б. К. Б., който заявява, че не познава и не си спомня ищеца. Работил е в 05 РУ на МВР от 2012 г. до 2021 г. на позиция оперативен дежурен офицер. Твърди, че на протеста от септември 2020 г. е имало служители на терен на протеста плюс дирекция „Жандармерия“, а той като оперативен дежурен е бил в сградата на РУ. Няма конкретни спомени за ищеца, но след запознаване от съда с

предмета на делото си спомня, че е имало ударено лице, бито, откаран на медицински преглед и след това докаран /поканен/ в ОУ. След предявяване от съда на книгата на пропускателния режим, заявява, че поканен означава незадържан, т.е. не му е била издадена заповед за задържане и няма практика да се издава заповед за задържане и после да се унищожава.

В представения по делото план – възстановка /л. 135/ от ГД „Национална полиция“ – МВР, дирекция „Жандармерия“, зонално жандармерийско управление – С. е посочено, че на 02.09.2020 г. от 08:00 часа на площад „Независимост“ ще се проведе протест с основно искане „Оставка на Б. – З“ с организатор „Системата ни убива“ с оценка на риска „висока степен“, поради което за провеждането на охранителното мероприятие за опазване на обществения ред, съвместно със СДВР е назначено ръководство с ръководител – комисар Б. Т..

Със Заповед № 484з01323/01.09.2020 г. /л. 179/ на директора на дирекция „Жандармерия“ е прието дирекцията да участва в съвместна дейност със СДВР по О., при провеждането на масови мероприятия и противодействия на нелегалната миграция на територията на [населено място] на 02.09.2020 г. със сили и необходимата техника. Установява се, че са определени няколко оперативни района, от които 01 включва охрана на обществения ред в района на пл. „Независимост“, пл. „А. Б.“, [улица]до [улица]и зоните за сигурност на МС и Президентството.

Със Заповед № 6809з-3035/01.09.2020 г. /л. 107/ на началник на ЗЖУ - Б. Т. са определени служители от ЗЖУ – С. за участие в съвместна дейност със СДВР по опазване на обществения ред при провеждане на територията на [населено място] на 02.09.2020 г.

От Справка с рег. № 6809р-42010 от 08.09.2020 г. /л. 118/ на главна дирекция „Национална полиция“, дирекция „Жандармерия“ за участието на служители от звеното при провеждане на масови мероприятия, се установява, че на 02, 03 и 04.09.2020 г. във втори оперативен район, включващ охрана на обектите „Народно събрание – 2“, „Министерски съвет“, „Президентство“ около 22:10 часа са били предприети действия по изтласкване и разцепване на протестиращите на плочника на площад „Независимост“ пред обект „Народно събрание – 2“, около 23:00 часа кордони са изтласкали протестиращи от площад „Независимост“ в посока към обект „Президентство“, след което към посока „Б.“. Около 23:25 ч. изграден кордон на [улица]се е насочил към обект „Президентство“ и служители са започнали да задържат агресивни лица от протестиращите.

По делото са приети заверен препис на издадените фишове за спешна медицинска помощ, отразяващи извършени транспорт на Б. на 02.09.2020 г. и 03.09.2020 г. /л. 65- л. 66/; от Център за спешна медицинска помощ С. – копие на документация, касаеща Б. /л. 68 – л. 70/; писмо от Народното събрание от 18.04.2022 г. /л. 355/ с приложен доклад, както и второ писмо от 09.05.2022 г., които съдържат класифицирана информация и същите са обособени в отделен том с гриф на класификация секретно. Представени са още Доклад с рег. № 6809р-48429 от 13.10.2020 г. /л. 15 и л. 161/; Писмо от БНБ /л. 209/, в което е

посочено, че записи не се пазят от охранителните камери за процесния период; молба от ищеца от 04.04.2022 г. /л. 213/ с приложени болничен лист, амбулаторен лист и заповед за прекратяване на трудовото му правоотношение; писмо от Дирекция „Национална система 112“ от 08.04.2022 г. /л. 220/ с предоставена информация за постъпили обаждания към телефон 112 на 02.09.20 г. между 23:00 ч. и 00:00 ч., както и звукозапис и електронни картони на инцидента; Писмо от Център за спешна медицинска помощ – С. /л. 222/ с представено копие на у.ф. № 257, видно от което на 02.09.2020 г. е регистрирано повикване за Б. в 23:34 часа близо до [улица], пл. „Народно събрание“, същият е хоспитализиран в И. и е поставена диагноза комозио.

От дирекция „Инспекторат“ МВР по делото са представени заверени копия и докладите към извършени проверки, свързани с протестите пред Народното събрание от 02.09.2022 г. Видно от справка с рег. № 8121р-17757/12.10.2021 г. са налице данни за нарушения на служебната дисциплина за 02.09.2020 г. са образувани 7 проверки с наказани двама служители, които не са обжалвали наложените им наказания. С писмо от 14.07.2023 по делото са приети представени от ответника – СДВР писмени доказателства /л. 547/, като е посочено, че няма данни да е образувана преписка, по която да са снети писмени обяснения от „посетителя“ Б. Б..

От ответника ГДЖСОБТ е представено писмо с рег. № 484Р-18599/18.11.2021 г. /л. 405/, видно от което при извършена проверка от дирекция „Жандармерия“ във връзка с участието на сили и средства от структурни звена за опазване на обществения ред на 02.09.2020 г. на територията на [населено място], при която не се установени и данни за съпричастност на служители от дирекция „Жандармерия“ при ГДЖСОБТ към задържането на лицето Б. Б. или на други съпътстващи действия по транспортиране или оказване на съдействия за осигуряване на линейка за „Спешна медицинска помощ“.

По делото е изслушано и прието заключението на съдебно-техническа експертиза /л. 428/, с която е изложено в писмена форма съдържанието на проведените разговори със спешен телефон 112, съобразно представените доказателства с писмо от 08.04.2022 г. /л. 220/.

По делото е изслушано и прието заключението/л. 496/ на вещото лице по назначена съдебно-медицинска експертиза /СМЕ/, от което се установява, че причинените телесни увреждания на ищеца от 02.09.2020 г. се дължат на действието на твърди тъпи предмети и раната на главата не е получена при падане върху терена. Прието е, че е възможно да е получена от удар с полицейска палка, охлузванията в поязната област по лактите могат да се получат при падане и влачене. В съдебно заседание вещото лице заявява, че счита за невъзможно раната на главата да бъде причинена от хвърлено паве, както и че не е изключено да бъде причинено от някакъв друг хвърлен предмет. Вещото лице заявява още, че възстановяването е най-дълго от полученото сътресение на мозъка, което става за около месец, а раните зарастват за около 12 дни, както и че трудната концентрация, главоболието и панически атаки

биха могли да са вследствие от получено комоцио.

Съдът изцяло кредитира заключенията на вещите лица както по назначената съдебно-техническа експертиза, така по съдебно-медицинската експертиза.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Предявените иски са процесуално допустими като предявени от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за вреди, срещу надлежни ответници – Главна Дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ и СДВР.

Разгледана по същество исковата молба е **ОСНОВАТЕЛНА** по следните съображения:

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, следва ищецът да установи по безсъмнен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2. настъпили вреди и 3. наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт или твърдените незаконосъобразни действия и/ или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се констатират кумулативно като липсата, на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ.

По отношения на първия ответник ГДЖСОБТ ищецът претендира неимуществени вреди на следните основания:

1. неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, причинени от упражнено полицейско насилие и нанесен побой на 02.09.2020 г.

2. неимуществени вреди, изразяващи се в болки и страдания, причинени от незаконно фактическо задържане в рамките на 40 минути на 02.09.2020 г.

Налице е надлежен ответник, съобразно чл. 205 от АПК, тъй като Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ е юридическо лице по силата на чл. 37, ал. 1, т. 1 във вр. с чл. 38, т. 3 от ЗМВР. При съвкупна преценка на приетите по делото доказателства, настоящият съдебен състав счита, че са налице предпоставките за ангажиране на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ на дирекцията.

От представената по делото Справка с рег. № 6809р-42010 от 08.09.2020 г. /л. 118/ на главна дирекция „Национална полиция“, дирекция „Жандармерия“ за участието на служители от звеното при провеждане на масови мероприятия се установява, че на 02.09.2020 г. в района, в който се е намирал ищеца и където се твърди, че му е нанесен побой, е бил охраняван от втори оперативен район, включващ обектите „Народно събрание-2“, „Министерски съвет“, „Президентство“. Видно от справката около 22:10 часа са били предприети

действия по изтласкване и разцепване на протестиращите на плочника на площад „Независимост“ пред обект „Народно събрание – 2“, около 23:00 часа кордони са изтласкали протестиращи от площад „Независимост“ в посока към обект „Президентство“, след което към посока „Б.“, а около 23:25 ч. изграден кордон на [улица]се е насочил към обект „Президентство“ и служители са започнали да задържат агресивни лица от протестиращите. Следователно служители на ГДЖСОБТ са могли да влязат в съприкосновение с протестиращите по време на протеста, сред които е бил и Б.. Последното кореспондира с обясненията на ищеца, както и с показанията на свидетеля Б. И., която заявява, че на 02.09.2020 г. в района на Министерски съвет около 20:30 часа са дошли служители на ГДЖСОБТ и са започнали да блъскат тълпата.

На следващо място, по делото безспорно се установява наличието на причинени вреди от действията на служители на ГДЖСОБТ, причинени по повод изпълнение служебните си задължения.

По силата на чл. 85 от ЗМВР, при изпълнение на служебните си задължения полицейските органи могат да използват физическа сила и помощни средства само когато това е абсолютно необходимо при: 1. противодействие или отказ да се изпълни законно разпореждане; 2. задържане на правонарушител, който не се подчинява или оказва съпротива на полицейски орган; 3. конвоиране на лице или при опит то да избяга, да посегне на своя живот или на живота и здравето на други лица; 4. оказване съдействие на други държавни органи или длъжностни лица, включително на контролорите на Европейската комисия, на които противозаконно се пречи да изпълняват задълженията си; 5. нападения срещу граждани и полицейски органи; 6. освобождаване на заложници; 7. групови нарушения на обществения ред и т.н.

Според чл. 86 от с.з., физическа сила и помощни средства се използват след предупреждение с изключение на случаите на внезапно нападение и при освобождаване на заложници. Използването на физическа сила и помощни средства се съобразява с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на правонарушителя. В случаите по чл. 85 полицейските органи използват само абсолютно необходимата сила. При използването на физическа сила и помощни средства полицейските органи вземат всички мерки за опазване живота и здравето на лицата, срещу които са насочени. Използването на физическа сила и помощни средства се преустановява незабавно след постигане на законната му цел.

По делото не е спорно, че на 02.09.2020 г. ищецът Б. Б. е бил част от тълпата на разрешен протест, където е бил заедно с приятелката си. За да е допустимо спрямо него да се използва физическа сила и помощни средства, следва да е била налице някоя от посочените в чл. 85 ЗМВР хипотези, което от данните по делото не се констатира. От свидетелските показания на Б. И. и С. С., които съдът намира ясни и непротиворечиви, кореспондиращи с обясненията на ищеца по делото, се установява, че ищецът е изразявал конституционното си

право на протест, не е извършвал никакви провокации, не е използвал насилие и не е представлявал заплаха за обществения ред, нито за живота и здравето на други граждани. Не се установява същият да е използвал оръжие. Такива твърдения не се навеждат и от ответника. По показания на приятелката му С. С. се установява дори, че след като е ескалирало напрежението на протеста, двамата са се опитали да си тръгнат от там. Доказано се явява обстоятелството, че след като е бил удрян по главата с палка, Б. е паднал на земята в безпомощно състояние, поставени са му белезници и е оставен да лежи на земята 40 минути. По делото категорично не са налице данни, от които може да се направи извод, че действията на полицейските служители, нанесли побой и оставили ищеца в безпомощно състояние на земята като такива, съобразени с конкретната обстановка, характера на нарушението на обществения ред и личността на правонарушителя.

Доказано се явява и наличието на причинена вреда вследствие на нанесения от служителите на ГДЖСОБТ побой. След като са забелязали, че състоянието на ищеца е влошено, служителите са повикали линейка, която го е отвела в УМБАЛ „Царица Й. – И.“. От представеното писмо от Център за спешна медицинска помощ /л. 68/, се установява, че Б. е обслужен от екип в интервала между 23:34 часа на 02.09.2020 г. и 00:11 часа на 03.09.2020 г. на адрес: „близо до бул. Д., Народно събрание“.

Видът на причинените вреди се установява от представеното по делото С. № 305.09/20202 г. /л. 10/, а от заключението на СМЕ, че причинените телесни увреждания се дължат на действието на твърд и тъп предмет, като е възможно това да е полицейска палка. Установява се още, че трудна концентрация, главоболие и панически атаки биха могли да се предизвикат от така полученото нараняване, а възстановяването на полученото сътресение на мозъка е най-дълго – около месец – обстоятелства, които се твърдят в исковата молба и се доказват от свидетелските показания. По делото още се установява, че непосредствено след нараняванията е издадена заповед /л. 217/ за прекратяване на трудовото правоотношение на Б., което съдът счита, че с оглед данните по делото, би могло да се дължи на силно влошеното му състояние, каквото твърдение се навежда от ищеца.

Направеният анализ на събраните доказателства, безспорно налага извода, за наличие на причинно-следствена връзка между описаните незаконосъобразни действия на служителите на ГДЖСОБТ и претърпените неимуществени вреди. В случай, че описаните действия на тези служители не бяха упражнени спрямо ищеца, той нямаше да претърпи и установените безспорно вреди, т.е. установена е и последната предпоставка за ангажиране на отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

В обобщение на изложеното, съдът приема, че заявените от ищеца искове срещу Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ са основателни и доказани в пълния претендиран размер.

Съгласно чл. 52 от ЗЗД, обезщетението за неимуществени вреди се определя по

справедливост, като съдът се съобразява и с практиката на ЕСПЧ, по дела, образувани срещу България по идентични оплаквания – претърпени неимуществени вреди, поради незаконосъобразни действия на органи и длъжностни лица, Европейският съд по правата на човека в С. е присъждал различни обезщетения, вариращи от 500 евро до 40 000 евро. /S. H. v. B. app. № 36794/03, D. v. B. app. 27791/09, P. and P. v. B. app. 50027/08 and 50781/09.

При съобразяване на вида, интензитета и продължителността на претърпените от Б. Б. неимуществени вреди – физически и психически болки и страдания, установени на основание събраните по делото доказателства и практиката на ЕСПЧ, съдът намира, че обезщетение в размер на 30 000 лв., причинени от упражнено полицейско насилие и нанесен побой и претенция за неимуществени вреди в размер на 10 000 лв., причинени от незаконно фактическо задържане в рамките на 40 минути, през което време ищецът бил в безпомощно състояние и при явна нужда от медицински грижи, се явява обосновано и справедливо.

С исковата молба се претендира лихва в размер на 2800 лв. от 02.09.2020 г. до датата на подаване на исковата молба на 03.08.2021 г. в размер на 2800 лева, както и законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението, която искане също следва да бъде уважено. Признаването от страна на съда на основателността на главното вземане, означава, че и акцесорното вземане за лихва също е основателно. На осн. т. 4 на Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г. на ВКС по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК началният момент на забавата и съответно на дължимостта на законната лихва върху сумата на обезщетението, е моментът на преустановяване на незаконните действия или бездействия. В тази връзка върху посочената сума се дължи законна лихва, считано от 02.09.2020 г. - датата на преустановяването на действията до предявяването на иска, като размера е именно този посочен от ищеца. По отношения на втория иска в размер на 10 000 лв. срещу първия ответник, се претендира отново законна лихва от 02.09.2020 г. до датата на подаване на исковата молба на 03.08.2021 г. в размер на 933,33 лева, причинени от незаконно фактическо задържане в рамките на 40 минути на 02.09.2020 г., който размер съдът намира отново за основателен.

По отношения на втория ответник СДВР ищецът претендира неимуществени вреди на основание незаконно фактическо задържане продължило 1 час и 30 минути на 03. 09.2020 г. При съвкупна преценка на приетите по делото доказателства, настоящият съдебен състав счита, че в случая са налице предпоставките за ангажиране на отговорността и на СДВР по чл. 1 от ЗОДОВ. Налице е надлежен ответник, съобразно чл. 205 от АПК, тъй като Столична дирекция на вътрешните работи е юридическо лице по силата на чл. 37, ал. 2 от ЗМВР.

Доказана се явява първата предпоставка, а именно – налице е незаконно фактическо задържане от страна на СДВР. По делото не е спорно, че на 03.09.2020 г. докато Б. се е намирал в болница И. и е бил откаран там от спешна

медицинска помощ с поставена диагноза за комоцио. Последното се потвърждава от представеното по делото писмо от Център за спешна медицинска помощ – С. /л. 222/ ведно с копие на у.ф. № 257. През това време двама полицейски служители са го изчакали пред болницата, за да го откарат в районното управление. Не може да се приеме защитната теза на ответника, че в случая не се касае за фактическо задържане, а ищецът е бил поканен в 05 РУ. Изводът на съда, че Б. е бил незаконно фактически задържан, не се променя от факта, че няма налична заповед за задържане, а в представената от СДВР книга за пропусквателния режим /л. 73/, Б. В. Б. е вписан като „поканен“ от ОДЧ-50 на 03.09.2020 г. за времето от 01:00 ч. до 02:40 ч. Когато говорим за покана се предполага доброволно посещение, което е съобразено с удобството и на поканения. В случая обаче от свидетелските показания, от С. /л. 10/ и от заключението на СМЕ категорично се установява, че ищецът е бил в лошо психическо и физическо състояние, но въпреки това е бил принуден да се качи в автомобила на полицията, докато единият полицай го е държал за лактите и му е навел врата, за да се качи в полицейския автомобил. Отделно от свидетелските показания на майката на ищеца, които съдът кредитира и намира за непротиворечиви, кореспондиращи на останалите доказателства по делото полицаите са искали да му сложат белезници, но тя се е помолила да не го правят. Друга индиция, че същият е бил принудително отведен, а не поканен в РУ е фактът, че полицаите не са позволили баща му да го закара до районното управление, въпреки че е предложил и в този момент се е намирал пред болницата със своя автомобил.

Наред с горното, следва да бъде посочено, че в случая не се установява нито една от предпоставките по чл. 72, ал.1 ЗМВР, според които полицейските органи могат да задържат лице, още по-малко може да се приеме, че е била налице неотложност, която да налага задържане на лицето и отвеждането му в РУ.

Видно от писмо на СДВР /л. 547/, изрично е посочено, че няма данни да е образувана преписка, по която да са снети писмени обяснения от „посетителя“ Б. Б.. Същото се потвърждава и от друго писмо на началника на 05 РУ (стр. 575), че няма докладна записка, сведение, обяснение и т.н.относно лицето Б. Б., поради което не става ясно причината за „поканването“ му и въобще процесуалната или друга необходимост от това.

Установява се също настъпилата вреда и причинната връзка между нея и незаконосъобразното фактическо задържане. Незаконосъобразното ограничаване на правото на придвижване и престоят в полицейското управление обективно винаги водят до негативни последици върху емоционалното, психическо и физическо състояние на задържаното лице. Още повече, че в настоящия случай ищецът е отведен в районното управление в лошо здравословно състояние, същият е припаднал и отново се е наложило отвеждането му в болница. Видно от книгата пропускателния режим там е задържан и разпитван (или само държан, предвид горепосочените писма) в

продължение на 1 час и 40 мин – от 01:00 ч. до 02.40 ч. От показанията на свидетелите се установява, че ищецът не е приел добре задържането от органите на реда, чувствал се уплашен и засрамен. Последното кореспондира с наведените в исковата молба твърдения за чувство на безсилие, обида и несправедливост, причинени вследствие на задържането. Следва да се направи извод, че доказаните по делото психически и физически страдания са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразното задържане.

Съгласно практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.01.2006 г. по гр.д. № 23/2005г., Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003г. е възприето, че „...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, които обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвентна и вредите“. Следователно налице е причинна връзка по чл. 4 от ЗОДОВ. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т.е. които са вследствие от увреждането. Непосредствени са вредите, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. В настоящия казус, вредите, които се претендират са пряка и непосредствена последица от задържането. С оглед на гореизложеното съдът намира, че ако не е било осъществено фактическото задържане, то ищецът не би претърпял описаните негативните преживявания. Вредите се изразяват в неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на задържания.

В обобщение на изложеното, съдът приема, че заявеният от ищеца иск срещу СДВР е основателен и доказан в пълния претендиран размер. При съобразяване на вида, интензитета и продължителността на претърпените от Б. Б. неимуществени вреди – физически и психически болки и страдания, установени на основание събраните по делото доказателства и практиката на ЕСПЧ, съдът намира, че обезщетение в размер на 5 000 лв., причинено от незаконно фактическо задържане в рамките на час и половина се явява обосновано и справедливо.

С оглед на изложеното по-горе в настоящото решение относно дължимите лихви, съдът следва да уважи искането на ищеца за присъждане на лихва в размер на 465,28 лв. за периода от 03.09.2020 г. до датата на подаване на исковата молба, както и законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението.

При този изход на спора и на осн. чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, на ищеца следва да бъдат присъдени направените по делото разноски, съобразно представения по делото списък /л. 578/. От страна на ответника ГДЖСОБТ е направено възражение за прекомерност на претендирания им размер, което съдът намира за неоснователно с оглед фактическата и правна сложност на спора и с оглед разпоредбата на чл. 8, ал. 1 вр. чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Така мотивиран, Административен съд София-град, I отделение, 5 състав:

РЕШИ:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ да заплати на Б. В. Б., ЕГН [ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди в размер на 30 000 лева, причинени от упражнено полицейско насилие, ведно със законна лихва от 02.09.2020 г. до датата на подаване на исковата молба на 03.08.2021 г. в размер на 2800 лева, както и законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ да заплати на Б. В. Б., ЕГН [ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди в размер на 10 000 лв., причинени от незаконно фактическо задържане, ведно със законната лихва от 02.09.2020 г. до датата на подаване на исковата молба на 03.08.2021 г. в размер на 933,33 лева, както и законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Б. В. Б., ЕГН [ЕГН] обезщетение за неимуществени вреди в размер на 5 000 лв., причинени от незаконно фактическо задържане, ведно със законната лихва от 03.09.2020 г. до датата на подаване на исковата молба на 03.08.2021 г. в размер на 465, 28 лева, както и законната лихва от предявяване на исковата молба до окончателното погасяване на задължението.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Жандармерия, специални операции и борба с тероризма“ и Столична дирекция на вътрешните работи да заплатят на Б. В. Б., ЕГН [ЕГН] сторените по делото разноски в размер на 3310 /три хиляди триста и десет/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: